

Συστήματα Κινητών και Προσωπικών Επικοινωνιών

**Αρχιτεκτονική των κυψελωτών
συστημάτων**

Περίληψη

- Βασικές απαιτήσεις και λειτουργίες
- Ραδιοκάλυψη – Ασύρματη πρόσβαση
- Υποστήριξη κινητικότητας χρηστών
- Λειτουργική αρχιτεκτονική
- Φυσική αρχιτεκτονική
- Ορολογία στα κυψελωτά δίκτυα
- Κυψελωτή δικτύωση

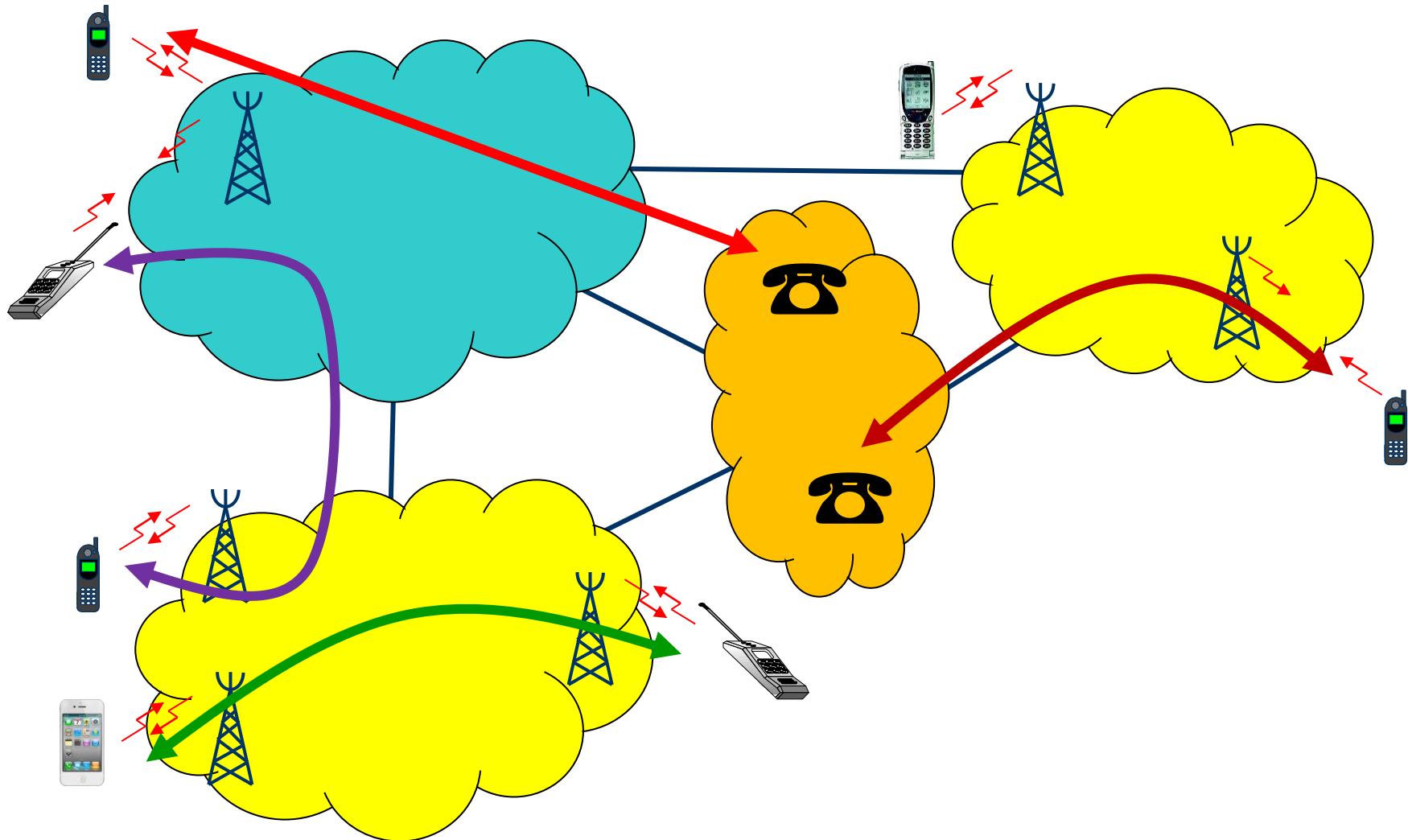
Κυψελωτά συστήματα

Αντικειμενικός σκοπός

- Η υποστήριξη των επικοινωνιών μεταξύ χρηστών κυψελωτών συστημάτων, αλλά και μεταξύ χρηστών κυψελωτών συστημάτων και χρηστών σταθερών δικτύων, οπουδήποτε και οποτεδήποτε.
- Η εξασφάλιση της ολοκλήρωσης των επικοινωνιών (κλήσεων) που βρίσκονται σε εξέλιξη ανεξάρτητα από το αν κινούνται οι χρήστες, ή όχι, κατά τη διάρκεια της επικοινωνίας.

Κυψελωτά συστήματα

Αντικειμενικός σκοπός

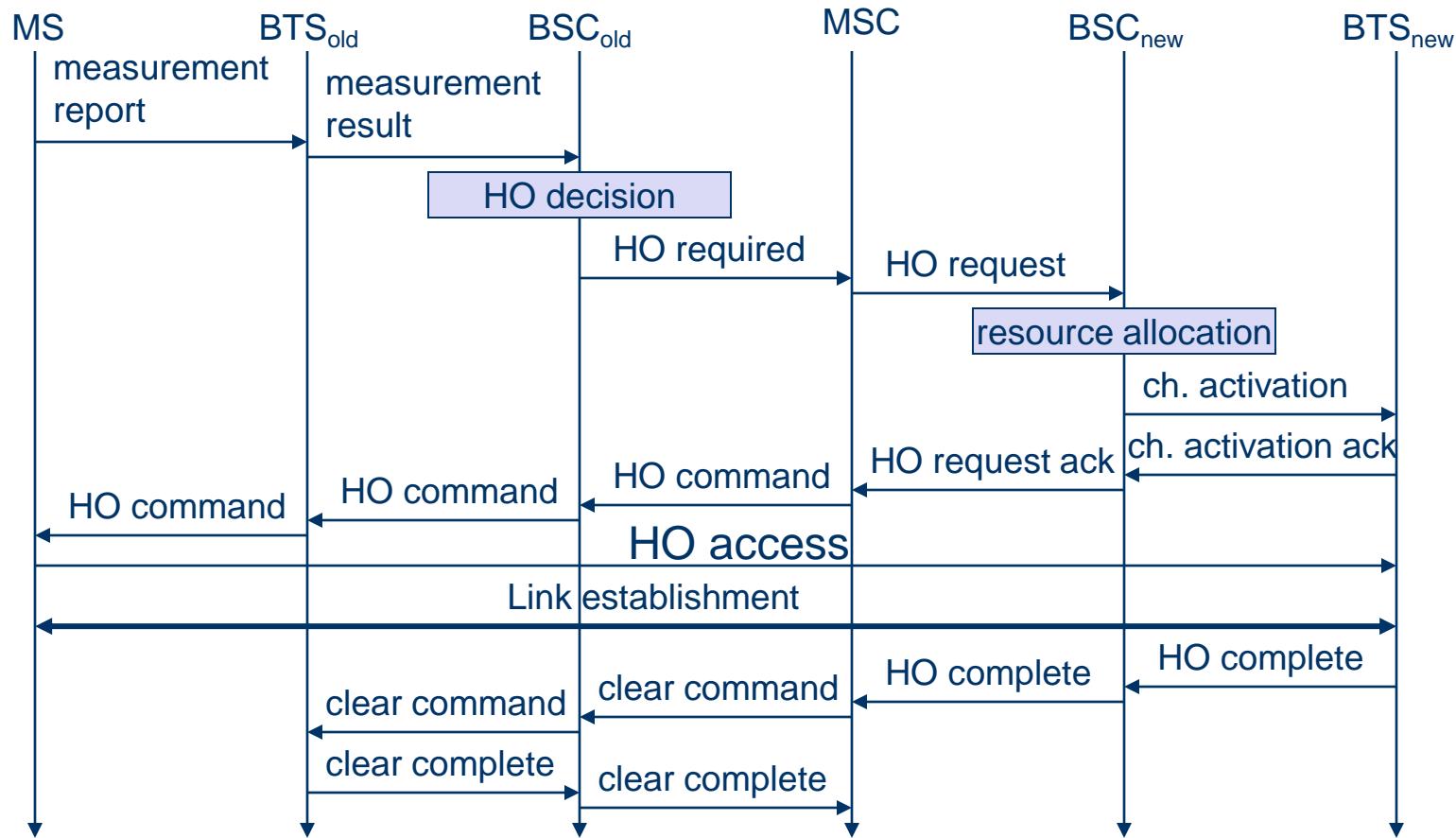

Συστήματα Κινητών και Προσωπικών Επικοινωνιών

Κυψελωτά συστήματα

- Παρακολουθείται διαρκώς η **Θέση** του κινητού τερματικού (χρήστη), ώστε να είναι εύκολο να **εντοπισθεί**, όταν δέχεται κλήση.
- Κατά τη διάρκεια της κλήσης, αν η ποιότητα της επικοινωνίας πέσει κάτω από ένα αποδεκτό κατώφλι, λαμβάνει χώρα αυτόματα η **μεταπομπή**:
  - Επιλογή του καλύτερου σταθμού βάσης για την κάλυψη του τερματικού,
  - Εκχώρηση νέων ασύρματων πόρων από τον καλύτερο σταθμό βάσης,
  - Μεταφορά της επικοινωνίας στον νέο σταθμό βάσης (νέα κυψέλη).

GSM Handover procedure

Κυψελωτά συστήματα

- Οι διαδικασίες αυτές πρέπει να πραγματοποιούνται:
  - Όταν οι διαδοχικές κυψέλες από τις οποίες διέρχεται το κινητό βρίσκονται υπό τον έλεγχο του **ίδιου συστήματος**,
  - Όταν βρίσκονται υπό τον έλεγχο **διαφορετικών συστημάτων**.
- Κατά τη μεταπομπή πρέπει να εξασφαλίζεται και η **ίδια ποιότητα** υπηρεσίας (επιπλέον επικοινωνία μεταξύ συστημάτων).

Κυψελωτά συστήματα

- Βασικές διαδικασίες διαχείρισης κινητικότητας:
- Ενημέρωση δικτύου (ενεργοποίηση, θέση)
- Προσδιορισμός θέσης καλούμενου (εντοπισμός δεδομένων και αναζήτηση).
- Διατήρηση επικοινωνίας (μεταπομπή)

Κυψελωτά συστήματα

- **Αντικειμενικός σκοπός των παρόχων:**
  - Εξυπηρέτηση των χρηστών του δικτύου τους κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο
  - Παγκόσμια κάλυψη ώστε να επιτυγχάνεται ανεμπόδιστη κίνηση
  - Μεγιστοποίηση του κέρδους τους

Κυψελωτά συστήματα

- Ο αντικειμενικός σκοπός των παρόχων επιτυγχάνεται:
  - Με αύξηση του χρόνου χρησιμοποίησης της ασύρματης διεπαφής
  - Με περιορισμό της χρήσης του δικτύου από μη εξουσιοδοτημένους χρήστες
  - Με συμφωνίες περιαγωγής με άλλους παρόχους
  - Με ελεύθερο ανταγωνισμό
    - Τιμολογιακή πολιτική
    - Ελκυστικές υπηρεσίες

Κυψελωτά συστήματα

Κυψελωτή διαδικτύωση

- Παράδοση κλήσεων από ένα σύστημα σε άλλο, το οποίο μπορεί να βρίσκεται και σε πολύ μεγάλη, γεωγραφικά, απόσταση (περιαγωγή).
- Είναι μια αρχιτεκτονική κυψελωτών συστημάτων που παρέχει, σε ξεχωριστές ή επικαλυπτόμενες περιοχές εξυπηρέτησης, ένα περιβάλλον όπου οι κλήσεις αντιμετωπίζονται με συναφή τρόπο.

Κυψελωτά συστήματα

Κυψελωτή διαδικτύωση

➤ Βασική ιδέα:

- Ο χρήστης μπορεί να πραγματοποιεί και να δέχεται κλήσεις εύκολα και με τους **ίδιους κωδικούς αριθμούς** πρόσβασης, ανεξάρτητα από τη θέση του.
- Εκείνοι που προσπαθούν να επικοινωνήσουν με τον συγκεκριμένο χρήστη **δεν χρειάζεται να θυμούνται** μακριές ακολουθίες πληκτρολογήσεων, κωδικών πρόσβασης, κλπ.
- Τα διάφορα **χαρακτηριστικά της υπηρεσίας** συνοδεύουν τον χρήστη, όταν αυτός μετακινείται σε άλλα συστήματα και σε άλλες χώρες.

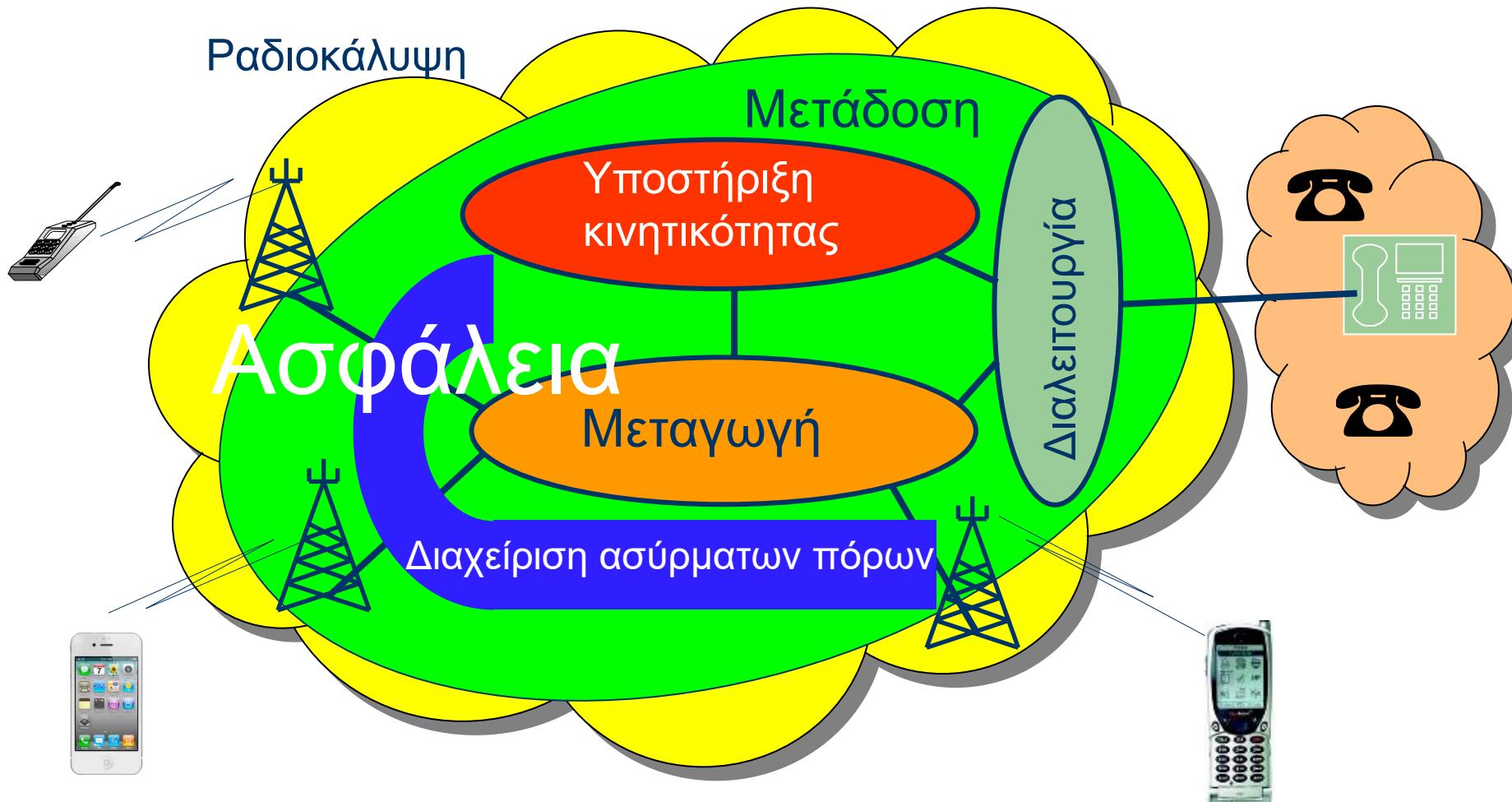
Κυψελωτά συστήματα

Κυψελωτή διαδικτύωση

- Άποψη παρόχων
- Το εμπορικό πλεονέκτημα της μεγάλης περιοχής εξυπηρέτησης.
- Η αύξηση των κερδών με τη βελτίωση του ποσοστού των κλήσεων που περατώνονται επιτυχώς και τη βελτιωμένη ποιότητα εξυπηρέτησης μεταξύ δύο ανεξάρτητων αλλά διαδικτυωμένων συστημάτων.

Κυψελωτά συστήματα

Βασικές απαιτήσεις και λειτουργίες

Ραδιοκάλυψη

- Κατάλληλη τοποθέτηση *σταθμών βάσης* σε όλη την περιοχή κάλυψης του συστήματος.
- Βελτίωση της φασματικής απόδοσης.
- Κυψέλες διαφορετικού μεγέθους και σχήματος
- Διάσπαση κυψελών
- Χωρισμός κυψελών σε τομείς
- Μικροκυψελικά συστήματα
- Ιεραρχικές αρχιτεκτονικές κάλυψης

Ραδιοκάλυψη

➤ Μακροκυψέλες

- Ακτίνα κάλυψης μεγαλύτερη του 1km με ήπια χαρακτηριστικά και λίγα φυσικά εμπόδια
- Μεγάλη ισχύς από κεραία σε ψηλό σημείο
- Καλύπτει κενά μικροκυψελών ως ομπρέλα
- Απορροφά μέρος της κίνησής τους
- Ικανοποιεί μεταπομπές που δεν καλύπτονται από μικροκυψέλες
- Μειώνει τις μεταπομπές χρηστών που κινούνται γρήγορα

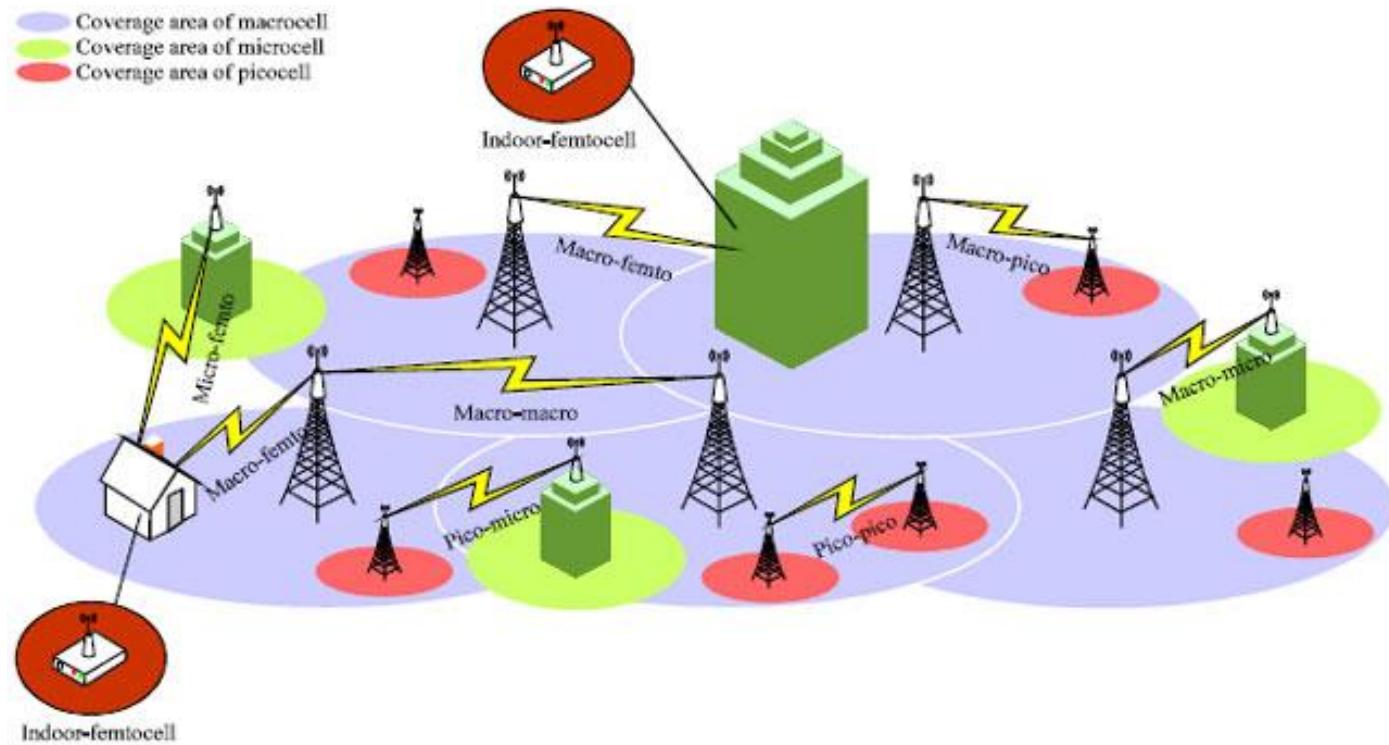
Ραδιοκάλυψη

➤ Μικροκυψέλες

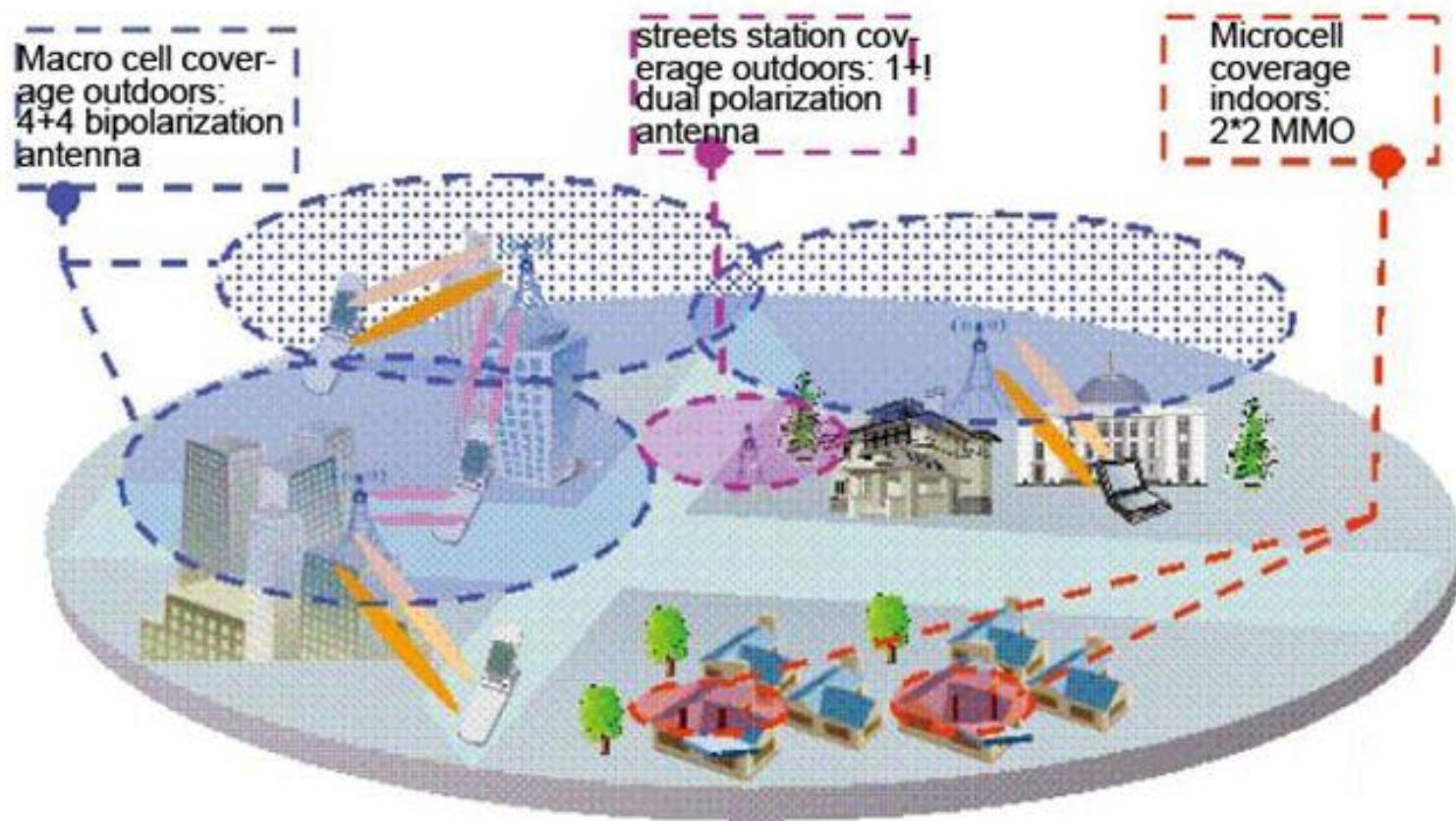
- Καλύπτουν περιοχές με μεγάλη συγκέντρωση ή κακή κάλυψη (πχ ανάμεσα σε δύο ψηλά κτίρια)
- Αυξάνουν τη χωρητικότητα αλλά δυσκολεύουν τη διαχείριση του συστήματος
- Μικρή ισχύ από κεραίες σε μικρό ύψος (πχ ταράτσες, στύλους φωτισμού)
- Κάλυψη 100-200μ
- Απαιτούν υποστήριξη πολλών και απότομων μεταπομπών (πχ γωνία δρόμου)
- Εξοικονόμηση ισχύος και μεγαλύτερη ταχύτητα μετάδοσης

Ραδιοκάλυψη

- Η επιλογή μεγέθους και θέσης κυψελών είναι πολύ σημαντική σχεδιαστική απόφαση που επηρεάζει την απόδοση (πρέπει να ελέγχεται και να αναθεωρείται τακτικά)

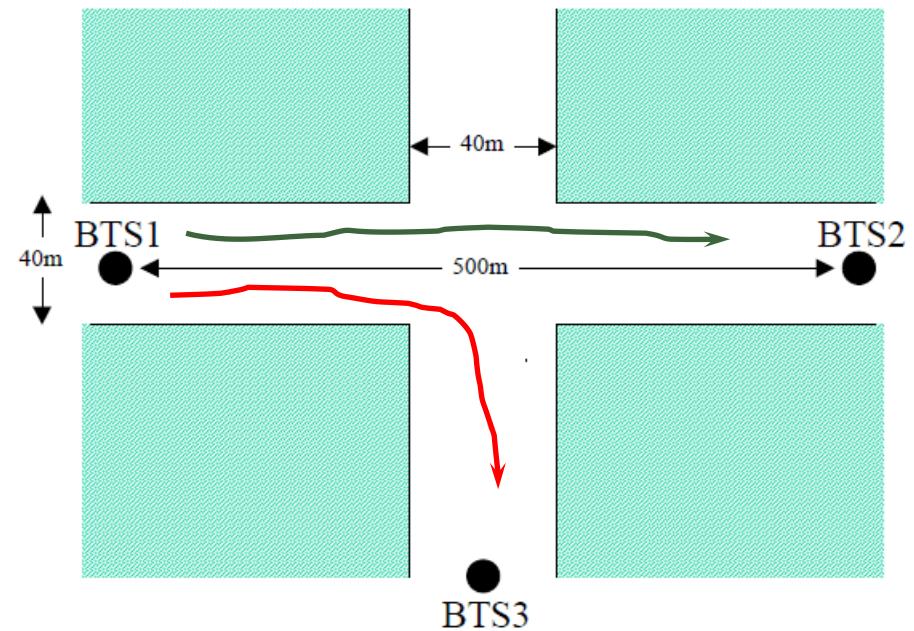
Ραδιοκάλυψη

Ασύρματη πρόσβαση

Μικροκυψελικά συστήματα

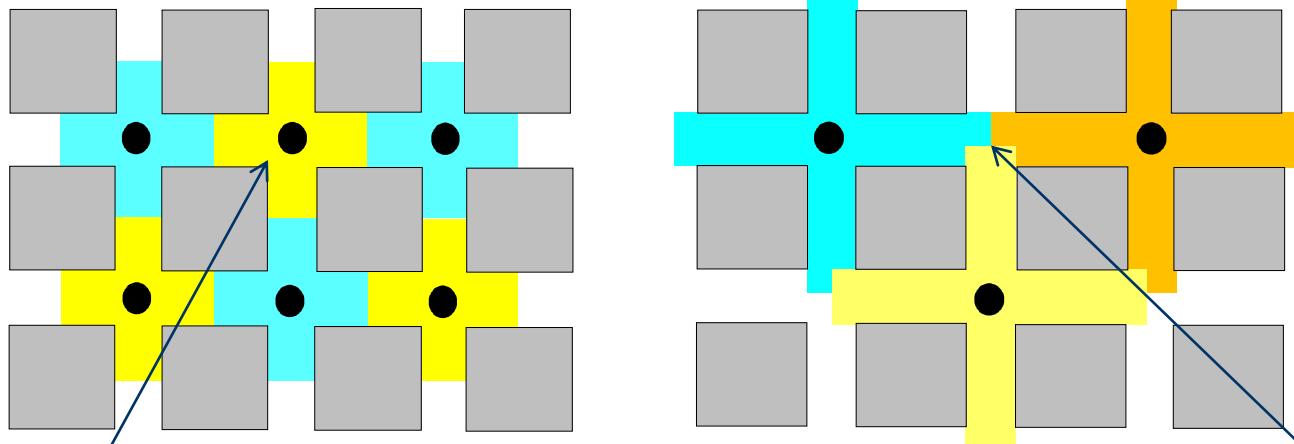
- 2 τύποι μεταπομπής
  - Οπτικής επαφής
  - Μη-οπτικής επαφής
    - Το σήμα χάνεται άμεσα
    - Απαιτεί ταχύτατη μεταπομπή

Ασύρματη πρόσβαση

Μικροκυψελικά συστήματα

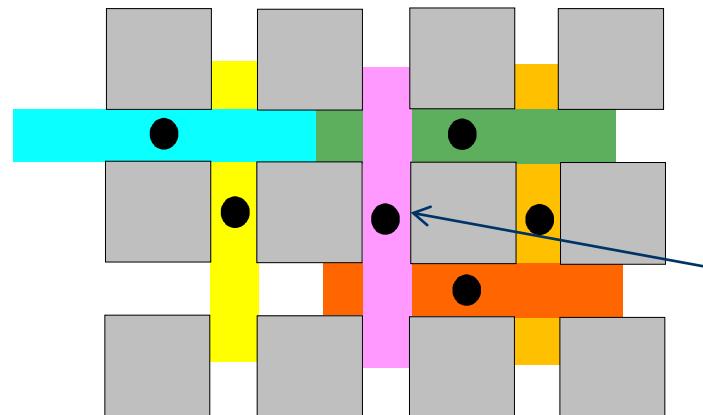
Σταυροειδείς μικροκυψέλες μισού και πλήρους τετραγώνου

Ευθύγραμμες μικροκυψέλες

Φαινόμενο γωνίας δρόμου

Μεταπομπές όλες
οπτικής επαφής
Πολύ καλή χωρητικότητα
Μεγάλος αριθμός κυψελών

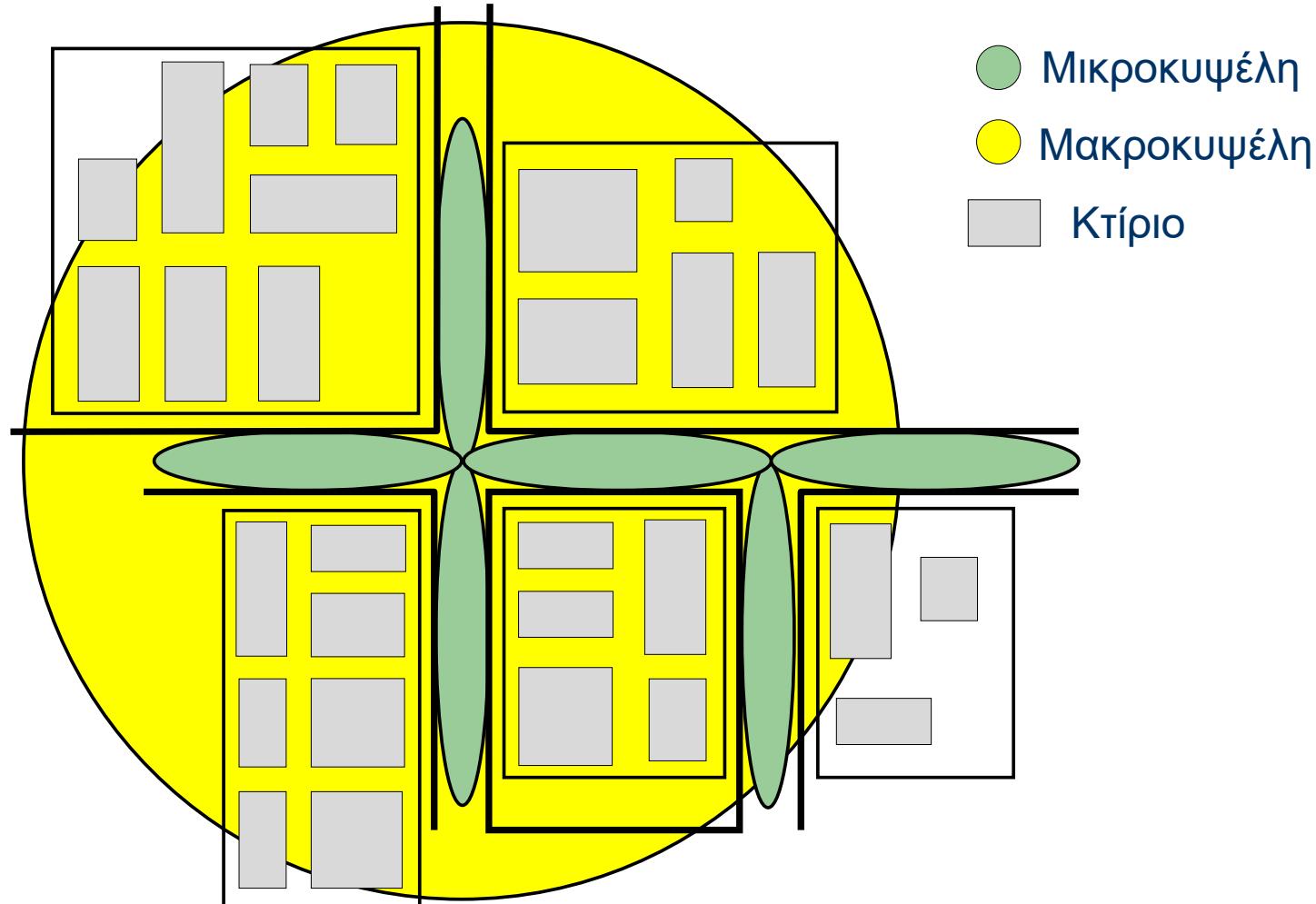

Σταθμοί μπορούν να προστίθενται όσο αυξάνεται η κίνηση
Πολύπλοκο σχήμα μεταπομπής

Συστήματα Κινητών και Προσωπικών Επικοινωνιών

Ασύρματη πρόσβαση

Ιεραρχικές αρχιτεκτονικές κάλυψης

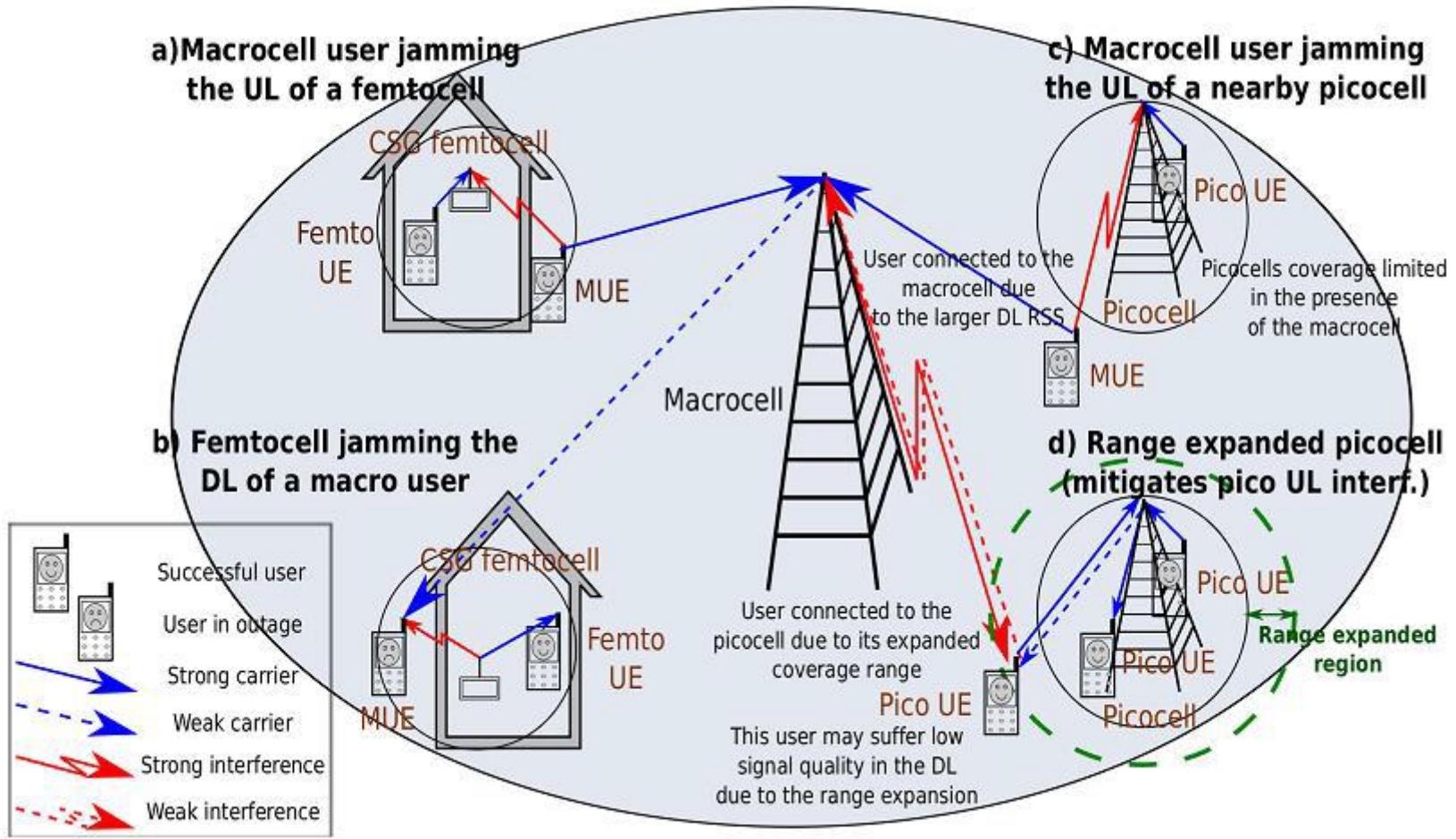

Ασύρματη πρόσβαση

Ιεραρχικές αρχιτεκτονικές κάλυψης

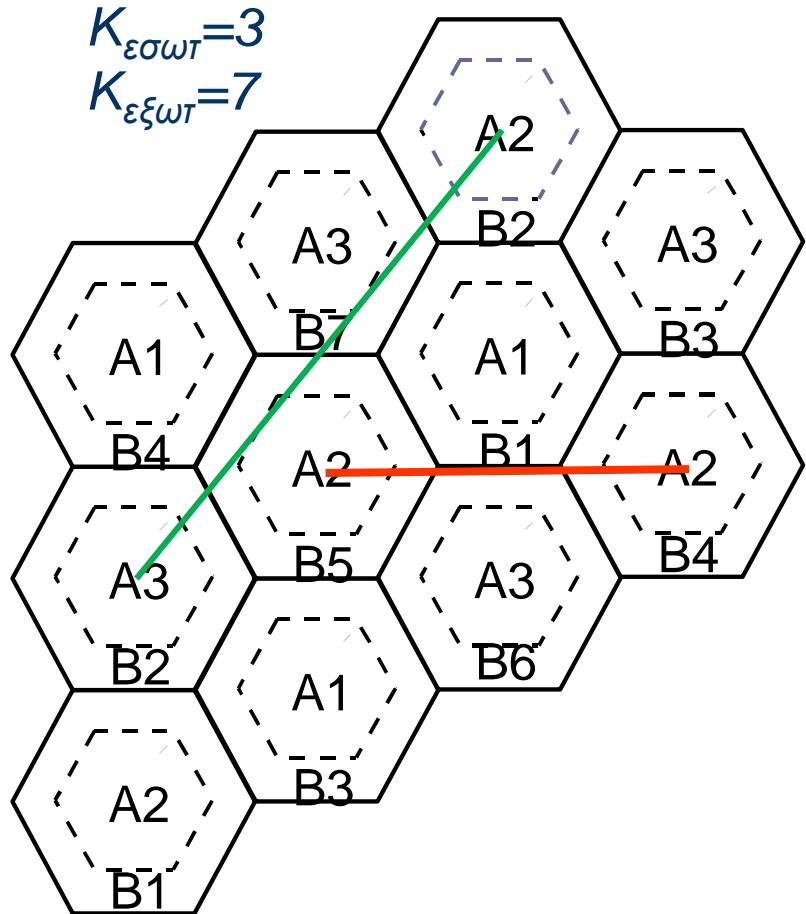
- Πλεονεκτήματα
  - Μικροκυψέλες μόνο σε περιοχές με μεγάλο φορτίο (εμπορικά κέντρα, αθλητικοί χώροι, κτλ)
  - Μεγάλος ρυθμός μετάδοσης δεδομένων
  - Η επιπλέον κίνηση απορροφάται από τις μακροκυψέλες
- Μειονεκτήματα
  - Πολύπλοκο σχήμα διαχείρισης φάσματος
  - Μεγάλος αριθμός μεταπομπών
  - Αντιμετώπιση ομοδιαυλικής παρεμβολής (**ιδιαίτερα σημαντικό στα δίκτυα 4G**)

4G multi-tiering problems

Ασύρματη πρόσβαση

Ιεραρχικές αρχιτεκτονικές
Επιμερισμός επαναχρησιμοποίησης

$$\frac{D_{\varepsilon\sigma}}{R_{\varepsilon\sigma}} = \frac{D_{\varepsilon\xi}}{R_{\varepsilon\xi}} = 4.6$$

$$\frac{D_{\varepsilon\sigma}}{R_{\varepsilon\xi}} = 3$$

$$\frac{D_{\varepsilon\sigma}}{R_{\varepsilon\sigma}} = \frac{4.6}{3}$$

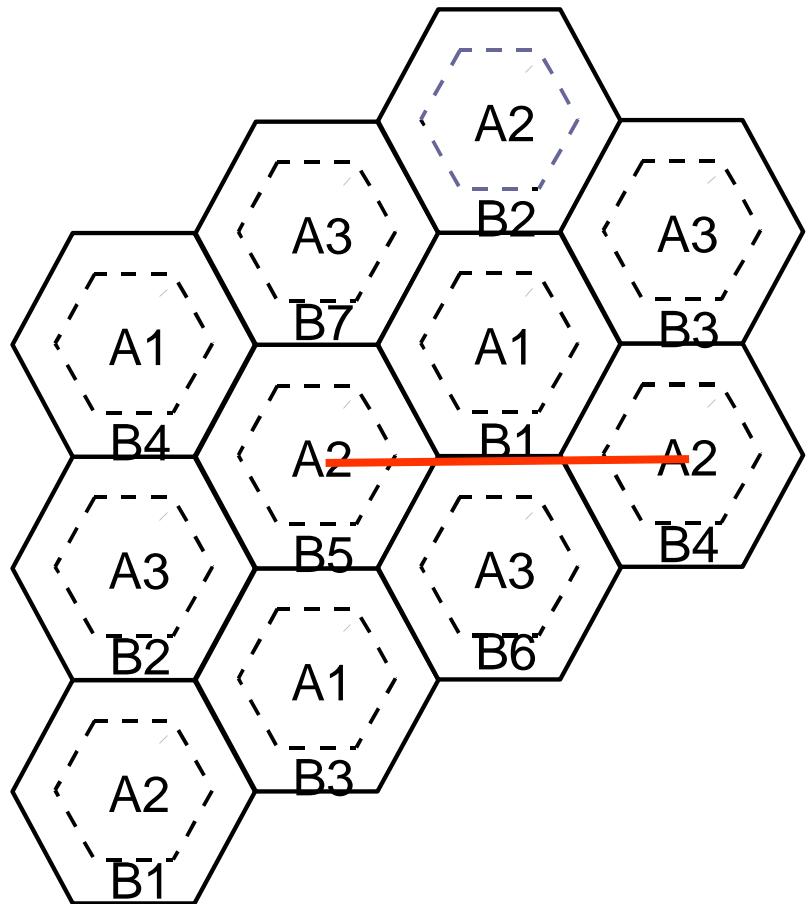
$$\frac{R_{\varepsilon\sigma}}{R_{\varepsilon\xi}} = 0.65$$

$$E = \frac{\sqrt{3}}{2} R$$

$$\frac{E_{\varepsilon\sigma}}{E_{\varepsilon\xi}} = (0.65)^2 = 0.43$$

Ασύρματη πρόσβαση

Ιεραρχικές αρχιτεκτονικές
Επιμερισμός επαναχρησιμοποίησης

$$7 \times 0.57 \times C_C + 3 \times 0.43 \times C_C = C_{o\lambda}$$

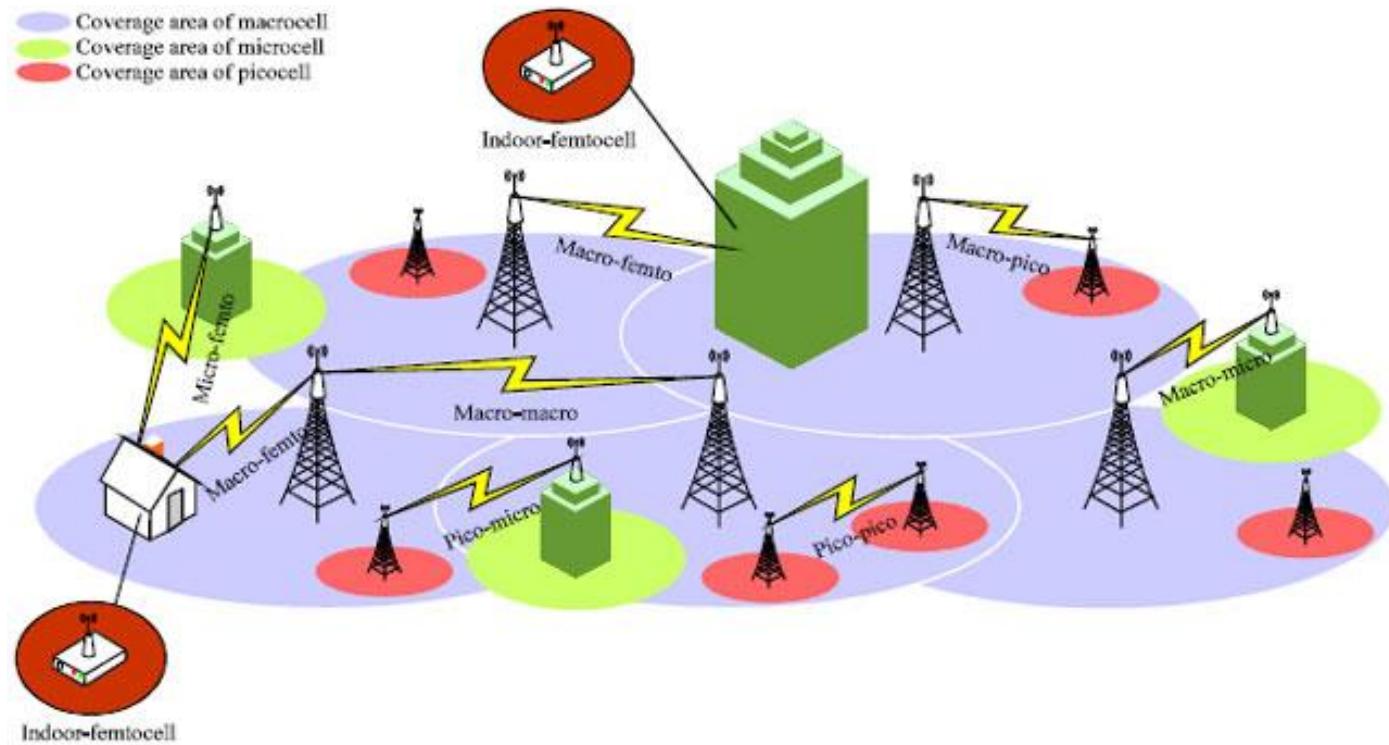
$$C_C = C_{o\lambda} / 5.28 = 0.189 > C_{o\lambda} / 7 = 0.143$$

Άρα έχουμε βελτίωση της φασματικής απόδοσης κατά $0.189/0.143=1.32$ φορές (32%)

Αρνητικά:
Μεγαλύτερος αριθμός μεταπομπών
Περισσότεροι σταθμοί βάσης

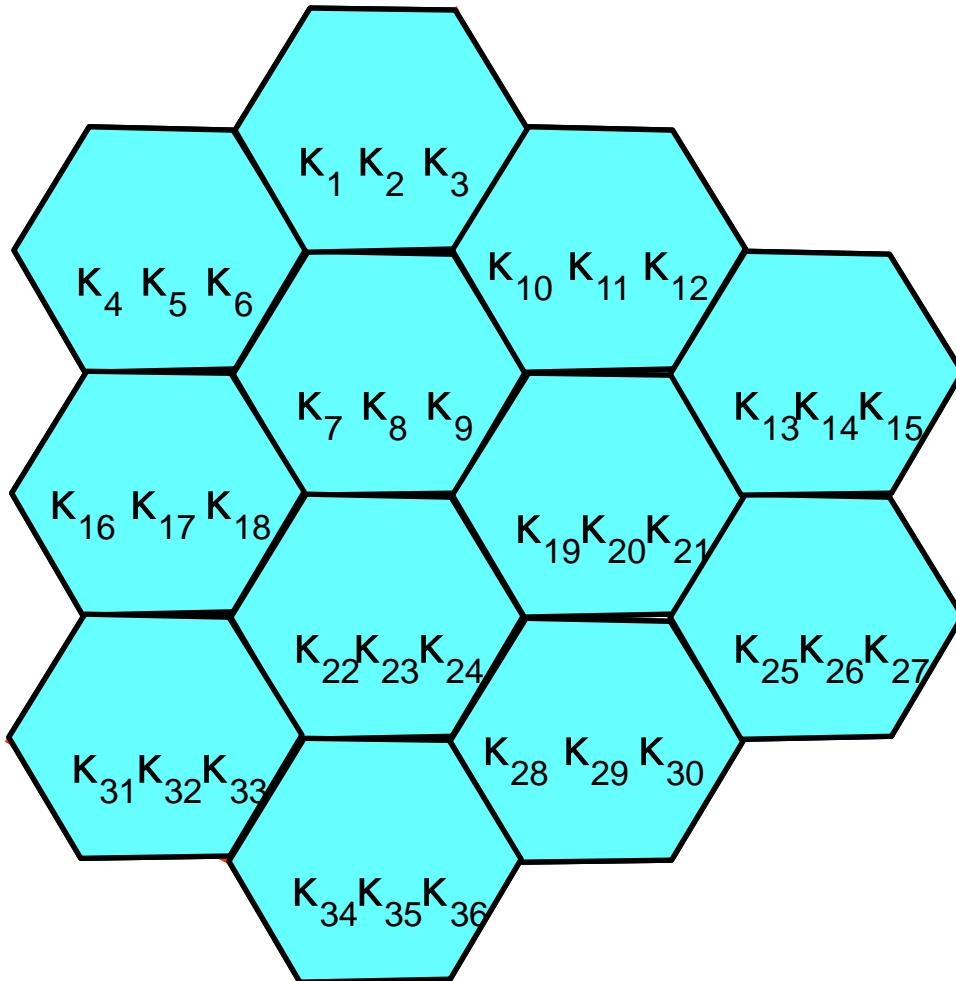
Ραδιοκάλυψη

- Η επιλογή μεγέθους και θέσης κυψελών είναι πολύ σημαντική σχεδιαστική απόφαση που επηρεάζει την απόδοση (πρέπει να ελέγχεται και να αναθεωρείται τακτικά)

Ασύρματη πρόσβαση

Στρωματωμένη αρχιτεκτονική

1 επίπεδο,
μόνο μικροκυψέλες:

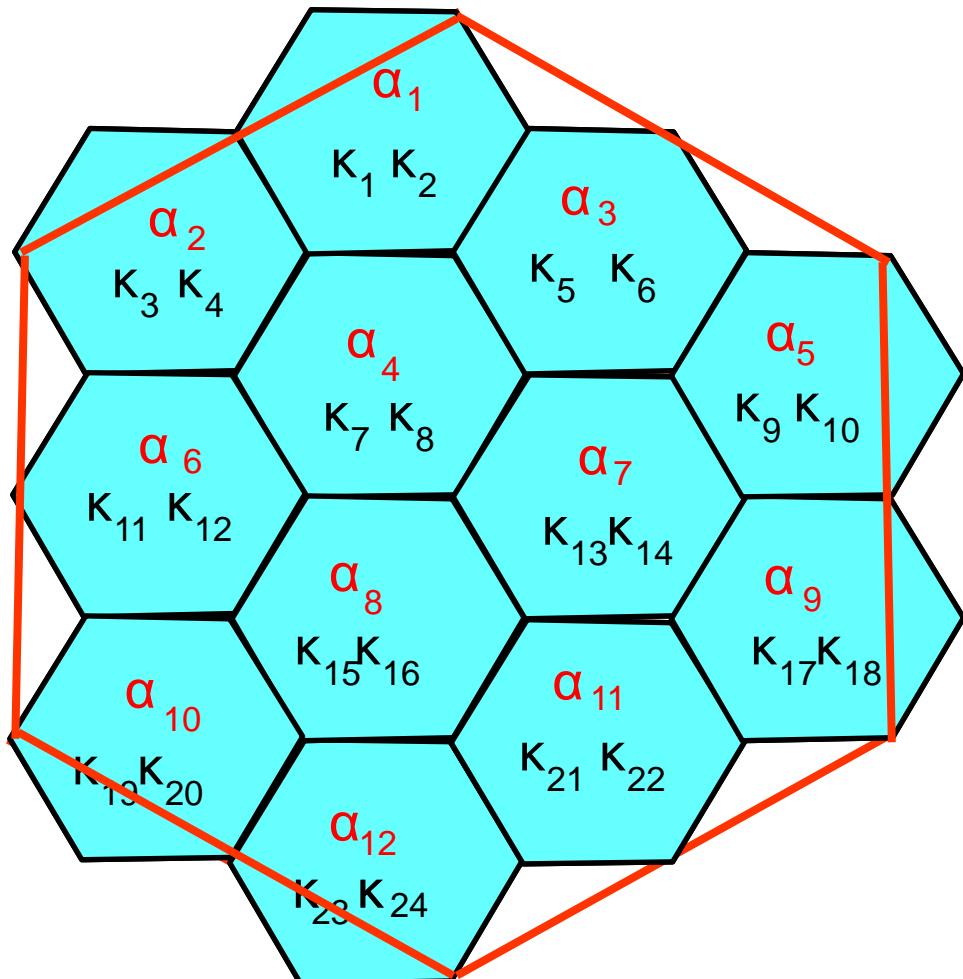
$$K=12$$

$$C_{o\lambda}=36$$

$$C_c=3$$

Ασύρματη πρόσβαση

Στρωματωμένη αρχιτεκτονική

2 επίπεδα,
Μακρο- και μικρο- κυψέλες:

$$K_{\text{micro}} = 12$$

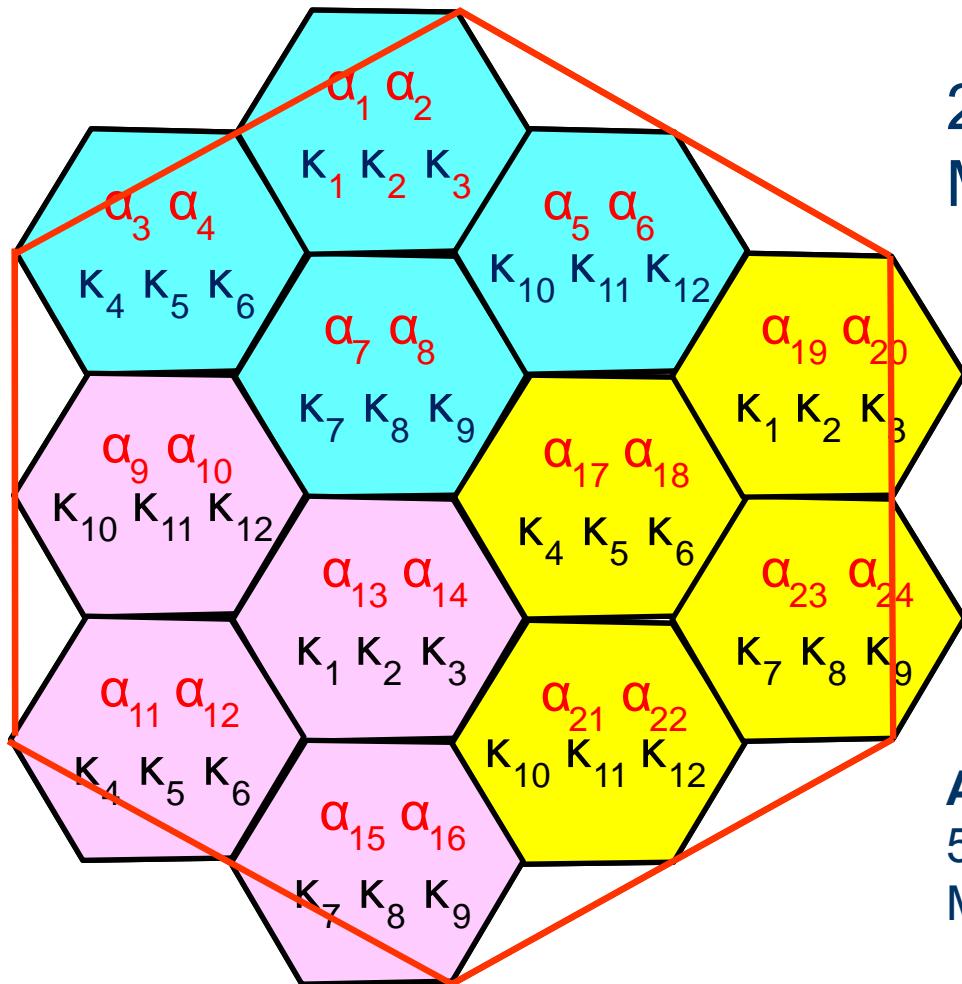
$$C_{\text{oλ}} = 36$$

$$C_{\text{macro}} = 12$$

$$C_{\text{micro}} = 2$$

Ασύρματη πρόσβαση

Στρωματωμένη αρχιτεκτονική

2 επίπεδα,
Μακρο- και μικρο- κυψέλες:

$$\begin{aligned}K_{\text{micro}} &= 4 \\C_{\text{oλ}} &= 36 \\C_{\text{macro}} &= 24 \\C_{\text{micro}} &= 3\end{aligned}$$

Αποτέλεσμα:
5 δίσυλοι/κυψέλη
Μεγαλύτερη χωρητικότητα